

γυλοστρώνω Κερκ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II) καὶ τοῦ ρ. *σ τ ρ ῶ ν ω*.

Ἐπιστρώνω με χάλικας, *γ ο υ λ ῖ ἄ*, σκιρροστρώνω ἐνθ' ἄν.: Ἀνεβοκατεβαίνοντας ἕνα γυλοστρωμένο δρόμο Κέρκ. Ἀνήφορο γυλοστρωμένο αὐτόθ. Στ' Ἀργοστόλι εἶχαμε πολλοὺς γυλοστρωμένους δρόμους Κεφαλλ.

γυλόστρωτος ὁ, ἐπίθ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II) καὶ τοῦ ἐπίθ. *σ τ ρ ῶ τ ὄ ς*.

Ὁ ἐστρωμένος διὰ μικρῶν λίθων: Στ' Ἀργοστόλι εἶχαμε πολλοὺς γυλόστρωτους δρόμους καὶ αὐλὲς γυλόστρωτες. Συνών. *γ ο υ λ ο σ τ ρ ῶ μ ἔ ν ο ς*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. *γ ο υ λ ο σ τ ρ ῶ ν ω*.

γυλότοπος ὁ, Κέρκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II) καὶ τὸ *π ο ς*.

Γ ο υ λ ε ρ ὄ ς 2, τὸ ὅπ. βλ.

γυλοτρώγω Ἐρεικ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ λ ο ς* τό, καὶ τοῦ ρ. *τ ρ ῶ γ ω*.

Ὡς ἀμτβ., νοσοῦν ἐξ οὐλίτιδος τὰ οὖλα: Ἐγυλοφάγανε καὶ κατεβήκανε τὰ γούλια καὶ μείνανε οἱ δοδάρες.

γυλοφάγος ὁ, (I) Πελοπν. (Μάν.) γυλοφάος Ἐρεικ. Ὁθων. Πελοπν. (Μάν.) γυλοφάης Ζάκ. Κέρκ. γ'λοφάης Λευκ. γυλοφάς Ἄνδρ. Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Μερραμβ. κ. ἄ.) Μῆλ. γ'λοφάς Κύθν. ἀγυλοφάγος Πελοπν. (Μάν.) σγυλοφάος Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ λ ο ς* τό, καὶ τοῦ *-φ ἄ γ ο ς*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ἀορ. ἔφαγα τοῦ ρ. *τ ρ ῶ γ ω*. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11)46.

1) Ἡ νόσος οὐλίτις Ἄνδρ. Ἐρεικ. Κέρκ. Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Μερραμβ. κ. ἄ.) Κύθν. Λευκ. Μῆλ. Ὁθων. Πελοπν. (Μάν.): *Γυλοφά ἔχει τὸ κακορρίζικο κ' ἐποφαγώθηκε τὸ γούλος του Μερραμβ. Τὰ δόδια σ' ποιοῦνε, θὰ νά' χης γ'λοφάη* Λευκ. Συνών. *γ ο ὕ λ ο ς* (τὸ) 2, *γ ο υ λ ο φ ἄ γ ο υ σ α*, *ν ο υ σ λ ἄ ς*. β) Ἡ ἀκαθαρσία τῶν ὀδόντων, ἡ καταστρέφουσα τὰ οὖλα Πελοπν. (Λακων.) 2) Ἡ νόσος *σ κ ο ρ β ο ὕ τ ο ν*, δηλ. ἡ διαταραχὴ τῆς θρέψεως ἐκδηλουμένη δι' αἰμορραγικῆς ἐλκωτικῆς παθήσεως τῶν οὐλῶν Ζάκ. Πελοπν. (Μάν.)

γυλοφάγος (II) ἐνιχ. γυλοφάης Ἐρεικ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II) καὶ τοῦ *-φ ἄ γ ο ς*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. *γ ο υ λ ο φ ἄ γ ο ς* (I).

Γ ο υ λ ἄ ς (I), τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπιακα δγὸ γυλοφάηδες Ὁθων.

γυλοφάγουσα ἡ, ἐνιχ. ἀλογοφάουσα Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο ὕ λ ο ς* τὸ καὶ *φ ἄ γ ο υ σ α*. Πβ. καὶ Σ. Δεινάκ. Ἀθηνᾶ 32 (1920), 195.

Γ ο υ λ ο φ ἄ γ ο ς (I) 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γυλόφυλλο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο ὕ λ α* (II) καὶ *φ ὕ λ λ ο*.

Τὸ φύλλον τῆς κράμβης.

γούλωμα τό, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ο υ λ ῶ ν ω* (II).

Ἡ ἐπὶ τῶν ριζῶν φυτοῦ ἐπισώρευσις χώματος.

γουλώνω (I) Πόντ. (Χαλδ.) *γουλώνου* Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ λ α* (I).

1) Πληροῦμαι μέχρι τοῦ λαίμου Πόντ. (Χαλδ.): Ἐγούλωσεν ἢ χαμυλιέτε (= ἐγέμισεν σιτάρι ἢ γούλα (βλ. *γ ο ὕ λ α* 3i) τοῦ χειρομύλου). 2) Πνίγω τινὰ συσφίγγων τὸν λαίμον του διὰ τῶν χειρῶν μου Μακεδ. (Καστορ.) Συνών. *λ α ι μ ο υ ρ ῖ ἄ ζ ω*. 3) Πλέκω τὸν λαίμον, τὴν κνήμην τῆς κάλτσας Πόντ. (Χαλδ.)

γουλώνω (II) Πελοπν. (Ἡλ. Κερπιν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II).

1) Παχύνομαι Πελοπν. (Ἡλ. Κερπιν.): *Κόβω τις κορφές τῶν ἀμπελιῶν γιὰ νὰ γουλώσουν τὰ σταφύλια* Ἡλ. 2) Συσσωρεύω χῶμα περὶ τὴν ρίζαν τοῦ φυτοῦ Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.): Ἐγούλωσα καλὰ τὰ καρόφᾶ (=συνεσώρευσα πολὺ χῶμα εἰς τὴν ρίζαν τῆς πατάτας) Σταυρ.

γουλωτᾶρι τό, ἀμάρτ. γουλωθᾶρι Μακεδ. (Βόιον).

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπίθ. *γ ο υ λ ῶ τ ὄ ς*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ λ α* (I), καὶ τῆς παραγωγ. *καταλ. -ἀ ρ ι*.

Ἐκαστον τῶν δύο πλαγίων ξύλων, τὸ ἔχον κοιλότητα εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται ὁ ἄξων τῆς διτρόχου ἀμάξης.

γουλωτὸς ἐπίθ. Κρήτ. (Κίσ. Νεάπ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ λ ῖ* (II) καὶ τῆς παράγωγ. *καταλ. -ω τ ὄ ς*.

Ἐπὶ λαχάνων καὶ ἄλλων ποῶν, ὁ ἔχων βλαστὸν παχὺν καὶ τρυφερὸν ἐνθ' ἄν.: *Γουλωτὸς βροῦβες* Νεάπ. *Γουλωτὸ ραδίκι* αὐτόθ.

γούμενα ἡ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) *γούμενη* Χίος *γούμενα* Στερελλ. (Περίστ.) *γούβινα* Πελοπν. (Ξεχώρ.)

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *gomena* = κάλως, κάμιλος τὸ ὅπ. πιθαν. ἐκ τοῦ Ἀραβ. *gymal* = κάλως, βλ. H. R. Kahane-A. Tietze, *Lingua Franc.*, 219, 252 — 253, 318. Ἡ λ. καὶ παρὰ Μπουναλ., Διήγ. Κρητ. πολέμ., στ. 16 (ἔκδ. Α. Ξηρουχ.) «Ἐγίνη πλήσα ἀναμιγή'ς τὰ κάτεργά των μέσα | καὶ τρέχουν μ' ἄλλες γούμενες καὶ τὴ μαούνα ἐδέσαν».

1) Κάλως ἐκ καννάβεως ἢ σύρματος, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ πλοῖον προσδένεται εἰς τὴν ξηρὰν σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): *Ἡ γούμενα τοῦ καραβιοῦ σύνθηθ. Ὅλο σαραδάρια σκοινιά εἶχε ὁ γρίπος, χοδρά, γούμενες ἦτανε Προπ. (Μαρμαρ.) Βλέποντας τὸ ναύκληρο πὺ ἐστριφε τὰ ἔμπολα μᾶς γούμενας (ἔμπολα = τὰ ἐκ κλωστῶν συμβλήματα, τὰ ὁποῖα ὁμοῦ συστρεφόμενα ἀποτελοῦν τὸ σχοινίον) Α. Καρκαβίτσ., Λόγ. πλώρ., 35. *Τὸ παλάγκον ἐκόπη ἀπὸ τὴν βίαν τοῦ ἐλκυσμοῦ, ἡ γούμενα με τοὺς δύο μακαράδες ἔμεινεν ἄπρακτος περὶ τὴν πρόμνην Α. Παπαδιαμ., Πεντάρφ., 33 || Φρ. Σηκῶνω τὴ γούμενα (= ἀναχωρῶ, ἀποπλέω, λύω τὰ πρυμνήσια) πολλαχ. || Παροιμ. Βοηθᾶ σε ἡ γούμενα καὶ φαίνεσ' ἀντρεωμένος (ἐπὶ τῶν ἐπιτυγχάνοντων τοῦ σκοποῦ των, διότι ἔτυχον καταλλήλου περιστάσεως ἢ τῆς συνδρομῆς ἰσχυρῶν προσώπων) Ἀθῆν. Πελοπν. (Μεσσην.)**

Σὰ σὲ βοηθᾶ ἡ τύχη, δένε γούμενα ὅπου τύχη (ὅταν ἔχης βοηθὸν τὴν τύχην, τὰ πάντα ἔχουν διὰ σὲ εὐνοϊκὴν ἔκβασιν). I. Βενιζέλ., Παροιμ., 2, 27,1 54 || Γνωμ. *Δγὸ τρελλοὶ τὴ γούμενα τὴ σποῦνε καὶ δγὸ φρόνιμοι δὲ σποῦνε μουνδὲ τὴ δρίχα* (ὅτι οἱ παράτολμοι ἐπιτυγχάνουν εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας οἱ φρόνιμοι ἀποτυγχάνουν) Κρήτ. (Ἐννέα Χωρ.) || Ἄσμ.

